

Olomoucký kraj je regionem, který svou rozmanitostí dokáže uspokojit i toho nejnáročnějšího návštěvníka. Je vhodným místem pro milovníky hor, cykloturistiky a historických i přírodních památek. Nejvýznamnější z hlediska národopisného je oblast Hané, z hlediska aktivního odpočinku pak pohoří Jeseníků. Přírodním centrem regionu je město Olomouc s významnou památkou – sloupem Nejsvětější Trojice, jež je zapsán na seznamu UNESCO. V Jeseníkách si můžete odpočinout při procházkách hlubokými lesy nebo relaxovat ve vyhlášených lázeňských centrech. Pro milovníky historie jsou otevřeny brány hradů, zámků, zřícenin a muzeí. Bohatá síť cyklotras Vám umožní podívat se například do CHKO Litovelské Pomoraví nebo obdivovat malebnou krajinu z pohoří. Návštěvníkům Olomouckého kraje mimo historické památky a turistické zajímavosti můžeme nabídnout i sportovní a kulturní vyžití. K dispozici je mnoho sportovních areálů a kulturních center, ve kterých po celý rok probíhají akce všeho druhu, na které jste srdečně zváni.

1. Zámek Janský Vrch – rozlehlý hrad známý již od 2. poloviny 13. století, kdy byl postaven na strategicky výhodném místě nad javornickým sídlištěm. Písemnou zmínkou je hrad Javorník poprvé zmiňován roku 1307 a od té doby prodělal několik změn. Nyní je vyhledávanou památkou a ideálním místem pro pobyt v krásném prostředí.

9. Dřevěný kostel sv. Jana Nepomuckého v Klepáčově Patří mezi tři doklady dřevěné architektury 17. století ovlivněné pozdní renesančním stylem. Jde o romantickou roubenou stavbu se vstupním portálem a s valbovou střechou. Dalšími dvěma jsou kostelíky sv. Martina v Žárově a sv. Michala v Maršíkově.

2. Jeskyně Na Špičáku – je nejstarší písemně doložená jeskyně ve střední Evropě. První zmínka pochází z roku 1430 (Antonius Walle). Přes 400 metrů dlouhý podzemní labyrint chodeb a puklin je vytvořen v devonských mramorech a vývoj krasových prostor byl výrazně ovlivněn tavnými vodami ledovce, které daly jeskyni charakteristický srdcovitý profil. Prohlídková trasa je bezbariérová.

3. Jeskyně Na Pomezí – jsou největším jeskynním systémem v ČR vzniklým rozpuštěním mramoru, tj. krystalického vápence. Vyznačují se úzkými a místy vysokými puklinovými chodbami, které se v místech křížení rozšiřují v menší doly. Pro tyto jeskyně jsou typické nátekové útvary, vytvářející kaskády a mohutné členité krápníky.

4. Zlatorudné mlýny ve Zlatých Horách – skanzen s funkční mechanikou na rýžování a dobývání zlata. Každoročně se zde koná několik zajímavých akcí atraktivních pro malé děti i dospělé. Zlaté Hory jsou starobylé hornické město založené kolem r. 1224, v jehož blízkosti jsou nerostná naleziště, muzeum hornictví a rozhledna na Biskupské kupě.

5. Mechové jezírka na Rejvízu – jsou centrem velkého vrchovištního rašeliníště v povodí Černé Opavy. Plocha velkého jezírka je 1 692 m² a hloubka 2–3 m. Krajina kolem jezírka má zvláštní ponurý ráz a vztahovala se k ní řada pověstí a lidových podání (např. o jezerním pastýři, o potopeném městě, spojení s Baltským mořem). Z Rejvízu vede naučná stezka s informačními tabulemi.

6. Poutní kostel Panny Marie Pomocné – název získalo podle obrazu, který přitahoval zástupy poutníků svým zvláštním kouzlem i vyslyšením a uzdravením z různých nemocí. V místě byla postavena kaple a postupně bylo doplněno i okolí – křížová cesta ve formě dvoumetrových kamenných pyramid, kaple sv. Anny, sv. Marty, lurdská jeskyně, vodní kaple se studánkou, poutní dům a aj. Počet poutníků se před 2. svět. válkou pohyboval kolem 80–100 tis. ročně. Válečné události Maria Hilf nepoškodily.

7. Soška slona na Králickém Sněžníku – v minulosti nebyl jen centrem turistů a lyžovníků, ale i místem společenského a kulturního života. Scházeli se zde mladí němečtí umělci patřící k pražské skupině „Prager Secession“, která usilovala o sblížení Čechů a Němců. V roce 1932 nainstalovali nedaleko od chaty sochu slona, kterou podle návrhu členky skupiny, manželky Kurta Hallegera sochařky Amei, zhotovila kamenická firma Förster ze Zlatých Hor. Jiné výklady, které o této soše stále ještě mezi veřejností kolují, jsou mýlné. Žulová plastika slona na kamenném pylonu je dnes nepsaným symbolem Králického Sněžníku.

8. CHKO Jeseníky – má rozlohu 744 km² a byla vyhlášena v roce 1969. CHKO leží převážně v oblasti Hrubého Jeseníku, okrajově zasahuje do oblasti Zlatohorské vrchoviny a Hanušovické vrchoviny. Nejvyšším bodem oblasti je Praděd s nadmořskou výškou 1492 m. Nejcennější území chráněné krajinné oblasti jsou chráněna ve 4 národních přírodních rezervacích (Praděd – Keprník, Rejvíz, Rašeliníště Skřítek).

10. Ruční papírna Velké Losiny a zámek Velké Losiny Specifickou zajímavostí obce Velké Losiny je ruční papírna s více než čtyřsetletou tradicí, jediná svého druhu ve střední Evropě. Papír se vyrábí tradičním manufakturním způsobem, vývoj produkce je v Muzeu papíru. Významnou památkou je též zámek s arkádami postavený v letech 1580–1589 Žerotiny. Představuje cennou stavbu pozdní renesance.

11. Acrobat park Štítý – největší letní skokanský areál v Evropě. Na můstcích nejrůznějších výšek si pod dohledem instruktorů mohou jednotlivci i celé skupiny vyzkoušet akrobatické skoky s měkkým dopadem do bazénu s vodou. Pořádají se zde také různé sportovní kulturní akce. Nyní je přímo u Acrobat parku také možnost ubytování.

12. Bývalý dominikánský klášter s kostelem Zvěstování Panny Marie – oba objekty tvoří nejvýznamnější památku města a nejpřitažlivější dominantu historické části Šumperka. Klášter byl podle řádové kroniky založen roku 1293 Dominikány. Jeho funkce se několikrát změnila, od roku 1949 je v něm umístěna Střední zdravotnická škola. Kostel pochází ze 13. století, prošel však zásadní barokní přestavbou. Jeho součástí je mimořádně cenný barokní mobiliář.

13. Zámek Úsov – původně gotický hrad byl založen na místě dřevěného hrádka. Areál bývalého hradu s válcovitými věžemi a hradbami s krytými ochozy je datován k r. 1487, od r. 1513 byl hrad rozšířen o renesanční stavby. Po vypálení Švédy r. 1645 byl hrad nouzově opraven a koncem 17. stol. se započalo s výstavbou barokního zámku. Dnes jsou v záměcké budově umístěny lesnické, lovecké a přírodovědné sbírky v původní lichtenštejnské instalaci, kolekce loveckých, pytláckých aj. zbraní a stálá galerie akad. malíře Lubomíra Bartoše.

14. Muzeum výroby Pravých olomouckých tvarůžků – pravé olomoucké tvarůžky jsou přírodním, pod mazem zrajícím sýrem. Tradice jejich výroby v českých zemích je téměř 600 let stará. K výrobě se používají čisté přírodní suroviny a pravost a původ sýrečků je uznáván celým sýrařským světem. Výroba různých chutových, tvarových a hmotnostních druhů olomouckých tvarůžků se přísně řídí původní rodinnou recepturou již 120 let. Historie této výroby je zachycena v muzeu.

15. Hrad Bouzov – romantický hrad, z původní pevnosti ze 13. století přestaven v letech 1895–1910 pro velmistra Řádu německých rytířů. Interiéry nabízejí sbírky dobového nábytku a užitého umění. Velmi ojedinělá je dobová hradní kuchyně se stylovým zařízením a technickými kuriozitami. Mohutné středověké sídlo s osmipatrovou hláskou je oblíbeným místem k natáčení pohádek.

16. Mladečské jeskyně – byly známy již od pradávna. Dnes jsou mimořádně významnou paleontologickou a archeologickou lokalitou – vedle kostí dnes již vyhynulých pleistocenních obratlovců zde bylo nalezeno mnoho koster lidí starší doby kamenné s četnými doklady o jejich činnosti.

17. Svatojánský most v Litovli – kamenný most přes řeku Moravu pochází zřejmě z roku 1592 a je tak nejstarším kamenným mostem na Moravě a po Karlově mostě v Praze a mostě v Písku i třetím nejstarším funkčním kamenným mostem v České republice. Svůj název dostal podle sochy sv. Jana Nepomuckého.

18. Hrad Šternberk – nejstarší dochované části hradu, válcová věž a zbytky opevnění hlavního paláce, pocházejí již z 2. poloviny 13. století. Hrad značně utrpěl za třicetileté války a od té doby prošel několika přestavbami. Rekonstrukce hradu do dnešní podoby byla završena vybudováním malého přírodního krajinářského parku. V současnosti jsou v interiéru hradu umístěny cenné sbírky dokumentující vývoj životního stylu a výtvarného umění od gotiky po baroko.

19. Javoříčské jeskyně – tvoří je komplikovaný komplex chodeb, domů a propastí. V současné době je známo přes 3,5 km chodeb, z nichž 788 metrů je zpřístupněno pro veřejnost. Jeskyně má překrásnou krápníkovou výzdobu, jejíž bohatost vyniká ve dvou mohutných prostorách Suťovém dómu a dómu Gigantů. Dominantou je též přes 2 metry dlouhá zálona. Veřejnosti nepřístupné nižší patro tvoří složitý labyrint chodeb propojených propastmi, upadající do hloubky až 60 metrů a dodnes není zcela prozkoumáno.

20. CHKO Litovelské Pomoraví – téměř nedotčené lužní lesy patří mezi nejvýznamnější oblasti svého druhu ve střední Evropě. Podél meandrující, neregulované řeky Moravy vede naučná cyklostezka, z níž lze odbočit na řadu zajímavých míst včetně typických hanáckých vesniček.

21. Hanácký skanzen Příkazy – památková rezervace lidové architektury je vzácným dokladem lidového stavitelství na Hané, např. dva statky se žudry typické pro původní zemědělské usedlosti. Skanzen tvoří vstupní budova, kameničkům grunt s expozicemi věnovanými dokladům původního života na vesnici a část expozice je umístěna ve dvou špaletových stodolách.

22. Poutní místo Svatý Kopeček – na místě bývalé kaple z počátku 17. století byl v letech 1669–1679 postaven poutní chrám Navštívení Panny Marie, nejvýznamnější dominantou kraje. Celý areál sloužil jako letní sídlo premonstrátů z kláštera Hradisko. Při návštěvě papeže Jana Pavla II. v květnu 1995 byl poutní chrám prohlášen za basiliku minor. V krásném lesním prostředí je umístěna Zoologická zahrada Olomouc.

23. Barokní zámek v Konici – první písemná zpráva o Konici se váže k datu 1. září 1200. Tehdy tu, pravděpodobně na místě dnešního zámku, stála tvrz, mající za úkol chránit obchodní cesty vedoucí přes Moravu do Čech. Zámek byl postaven v letech 1703–1705 olomouckým stavitelům Lukášem Glöcklem jako jednopatrová volně stojící budova s otevřenými patrovými arkádami uvnitř nádvoří. V západním křídle budovy se nachází nejzápadnější interier zámku, někdejší jídelna řádových bratří. Její strop zdobí vzácná freska „Stolování sv. Rodiny“, kterou v letech 1725–1733 vytvořil Jan Jiří Etgens. Dnes slouží jídelna jako obřadní síň nebo koncertní sál.

24. Zámek Náměstí na Hané – v barokním zámku s bohatým interiérem, obrazy a porcelánem je také atraktivní sbírka kočárů olomouckých biskupů a arcibiskupů. V kruhovém francouzském parku se čtyřmi cestami orientovanými dle světových stran upoutají lipové aleje se stromy starými přes 200 let. V blízkosti zámku je zřícenina středověkého hradu ze 13. století.

25. Sloup Nejsvětější Trojice – největší barokní sochařská památka na území státu, která byla zapsána do Seznamu kulturního světového dědictví UNESCO. Sloup se nachází v městě Olomouc, které je po Praze druhou nejstarobylejší památkovou rezervací v České republice.

26. Zámek Čechy pod Kosířem – empírový zámek z let 1839–1843, sídlo portugalského rodu Silva–Taroucců. Zámek je spojen s častými pobyty významného českého malíře 19. století Josefa Mánesa, který zde vytvořil svá nejznámější díla. Součástí zámku je rozsáhlá zahrada s mnoha cennými dřevinami, která je svou dendrologickou hodnotou srovnatelná snad jen s parkem v Průhoních u Prahy. V obci je Hasičské muzeum.

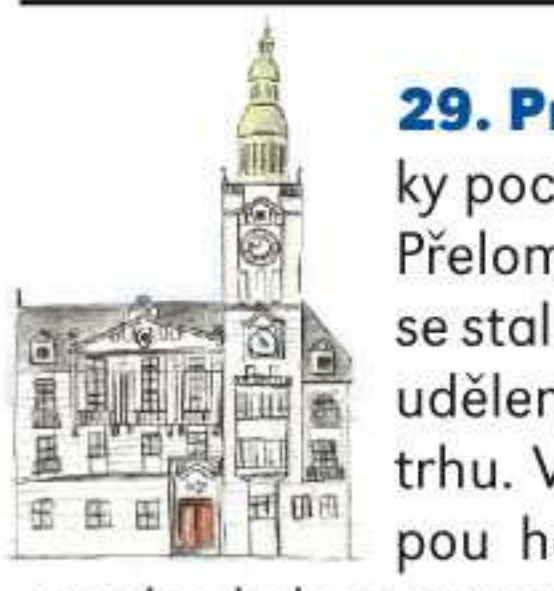

27. Výroba plísňového sýru Niva – oblíbený sýr jemné a zároveň pikantní chuti je tradičním výrobkem Mlékárny Otínova a vyrábí se podle osvědčených

receptur již od roku 1963. Jeho zrání probíhá po dobu 5 týdnů v prostorách s přesně danými klimatickými parametry. Niva chutná výborně za studena, doplněná čerstvou zeleninou a tmavým chlebem, ale dobře se uplatní také v teplé kuchyni k přípravě omáček a k zapékání.

28. Zámek a přehrada Plumlov – Plumlovská přehrada je oblíbenou rekreační oblastí ležící nedaleko města Prostějova. Poskytuje široké možnosti pro rekreaci i vodní sporty. Přehrada i celá rekreační oblast získala jméno od blízké vesnice Plumlov, jejíž dominantou je zámek zrcadlící se ve vodách přehrady.

29. Prostějov – první historické zmínky pocházejí z první poloviny 12. století. Přelomovým obdobím je rok 1390, kdy se stal díky pánům z Kravař městem a to udělením práva k pořádání výročního trhu. V 15. a 16. stol. Prošlo město etapou hospodářského a stavebního rozmachu, byly postaveny hradby, reprezentativní radnice (dnešní muzeum), zámek a řada měšťanských domů. Třicetiletá válka a velký požár roku 1697 dal městu barokní ráz. Od roku 1914 dominuje nám. T. G. Masaryka nová radnice s věží vysokou 66 m.

30. Muzeum Komenského Přerov – historické centrum města Přerova se nachází z Horním náměstí, jehož dominantou je renesanční zámek. V jeho prostorách sídlí Muzeum Komenského, které je významným kulturním centrem Přerova a je nejstarší svého druhu na světě (bylo založeno již v roce 1888). V jeho prostorách se nachází expozice národopisu Hané, entomologie, mineralogie a života a díla Jana Amose Komenského.

31. Zámek Tovačov – patří mezi nejvýznamnější architektonické soubory ČR. Byl založen ve 2. polovině 11. století jako útočiště lovců, později jako chráněná vodní tvrz. V roce 1492 byla dokončena 96 m vysoká věž zvaná Španilá, tvořící dnes dominantu zámku a města. V zámku je umístěna expozice prusko-rakouské bitvy u Tovačova, kterou připomínají také mohyla a pomníky v okolí města.

32. Barokní kaple v Mořicích – kaple sv. Martina je součástí zámku, který byl postaven v roce 1728 na místě tvrze ze 14. století. Tehdy zámek patřil řádu paulánů. Interier této jedinečné stavby s centrální dispozicí je vyzdoben freskami, venkovní ochoz zdobí sochy světců a andělů.

33. Zvonice v Lipníku nad Bečvou – v roce 1604 zakoupilo město nový obrovský zvon Michal. Protože na kostelní věži tloukl obrovský zvon do zdi a celá stavba se otřásala, nechala obec postavit mistrem Janem Maio Vlachem novou zvonici. Tato čtyřboká věž z roku 1609 je vystavěná na způsob vláskyých kampanil a je jediná na Moravě, která se dochovala v původní podobě.

34. Hrad Helfštýn – ve své nejvyšší podobě má hrad charakter rozsáhlé pevnostní architektury se šesti branami, řadou věží a budov a se systémem valů z 18. století. Slohou různorodost a velikost areálu ovlivnily časté přestavby a plošné rozšiřování, ale i záměrné poboření v roce 1656. Od 19. století je hrad prezentován jako turistické a památkové významné kulturní centrum regionu a je známým místem mezinárodních srpnových setkání uměleckých kovářů Hefaiston.

35. Zbrašovské aragonitové jeskyně – unikátní výzdoba jeskyní tvoří minerál aragonit, dále tzv. gejzírové stalagmity a kulovité sintrové povlaky připomínající koblihy. Nejvyšší úroveň jeskyní jsou trvale zaplněny nehybným oxidem uhličitým. Nedaleko jeskyní se nachází nejhlubší propast České republiky Hranická propast (274,5 m).

36. Židovský hřbitov a synagoga Hranice – byl založen v pol. 17. století. Nejstarší čitelný náhrobek pochází z roku 1686 a poslední pohřeb zde byl v roce 1956. V letech 1991–1994 zde proběhla rekonstrukce a od roku 1994 je hřbitov zpřístupněn veřejnosti jako pietní místo. V době, kdy zaznamenala židovská obec v Hranicích největší rozkvet, byla v letech 1863–1864 postavena synagoga.

37. Větrný mlýn Partutovice – jediný ze tří dřevěných větrných mlýnů, který se v obci dochoval, je z roku 1875 a dodnes je v původním stavu i s funkčním vnitřním zařízením. Je to celodřevěná stavba, na mouchici je plastická řezba znázorňující srdce s plameny a iniciálkami JHS, po stranách slunce, měsíc a hvězdy.

